

Valodas konsultācijas: elektroniskā datubāze

<https://www.valodaskonsultacijas.lv/lv/questions/660>

Jautājums

Ko nozīmē teiciens **neko sev, kā reiz** un **pa lielam**?

Atbilde

Visi minētie teiciens ir tieši pārcēlumi no krievu valodas, kas latviešu literārajā valodā nav vēlami.

Neko sev ir burtisks pārcēlums no krievu valodas *ничего себе* ar nozīmi: 1. 'nekas, nekas nekait, tā puslīdz, var iztikt' (ja krievu valodā jautā cilvēkam „Kā klājas?”); 2. 'nu gan brīnumi, nu gan joki u. tml. (par kaut ko brīnoties)'.
Savukārt teiciens **kā reiz laikā** (no krievu valodas *как раз*) būtu tulkojams *tieši laikā*.

Pēdējā laikā populārs kļuvis vēl viens tiešs pārcēlums no krievu valodas – **pa lielam**. Piemēram, laikraksts *Diena* citē finanšu ministra padomnieku: „Pa lielam mums ir trīs pozīcijas.” Tas ir krievu valodas teiciens *по большому счёту*, kas, tulkojot no krievu valodas, latviski pareizi būtu *kopumā* (vai *lielos vilcienos*).

